

*Відділ регуляторних дій
№ 244-254-43-23
М. Пегельова 58 43*

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Про погодження проекту наказу

Міністерство екології та природних ресурсів направляє на погодження проект наказу Мінприроди «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541».

- Додаток: 1. Проект наказу на 23 арк. у 1 прим.;
 2. Пояснювальна записка на 4 арк. у 1 прим.;
 3. Аналіз регуляторного впливу на 9 арк. у 1 прим.;
 4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.;
 5. Копія наказу «Про зміни до Плану діяльності Мінприроди з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік» на 2 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

В.М. Вакарчук

Павленко 7.2-3
206-31-30

Мінприроди
№ 244-254-43-17 від 29.12.2017

0.31

Державна регуляторна служба України
№ 109/0/19-18 від 03.01.2018

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

№ _____

Про внесення змін до наказу
Мінприроди від 22 жовтня
2008 року № 541

Відповідно до підпункту 17 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32, пункту 8 Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року № 1780, та пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733,

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 22 жовтня 2008 року № 541, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України

021439

* 021439

17 листопада 2008 року за №1110/15801, виклавши їх у новій редакції, що додається.

2. Департаменту екологічної безпеки та дозвільно-ліцензійної діяльності (Лук'янчук С.І.) забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вакараша В.М.

Міністр

О.М. СЕМЕРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства екології
та природних ресурсів України
від №

ТЕХНОЛОГІЧНІ НОРМАТИВИ
допустимих викидів забруднюючих речовин
із теплосилових установок, номінальна
теплова потужність яких перевищує 50 МВт

I. Загальні положення

1. Технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт (далі – технологічні нормативи), поширюються на теплосилові установки номінальною тепловою потужністю 50 МВт та більше, які встановлені або будуть встановлені на теплових електричних станціях, теплоелектроцентралях, підприємствах та в котельнях.

2. Даний документ встановлює поточні та перспективні технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних теплосилових установок, призначених для виробітку енергії при спалюванні твердого палива, включаючи біомасу і відходи вуглезбагачення, рідкого та газоподібного палива за винятком установок, у яких продукти згоряння безпосередньо використовуються у виробничих процесах. Технологічні нормативи не застосовуються до:

установок, в яких продукти згоряння використовуються для безпосереднього нагрівання, сушіння або будь-якого іншого оброблення об'єктів і матеріалів, зокрема печей для підігріву чи печей для теплового оброблення;

установок допалювання, які спроектовані для очищення димових газів шляхом спалювання і які не експлуатуються як окремі спалювальні установки;

установок, в яких спалюються продукти згоряння, тобто будь-яких технічних апаратів, призначених для очищення димових газів спалюванням;

установок для регенерації каталізаторів, що використовуються в каталітичному крекінгу;

установок для перетворення сульфїду водню у сірку;

реакторів, що використовуються у хїмічній промисловості;

батарейних коксових печей;

кауперів;

будь-якого технічного обладнання, що використовується для тяги в транспортних засобах, кораблях або повітряних суднах;

газових турбін, що використовуються на морських платформах;

установок із газовими турбінами незалежно від виду спаленого палива, які використовуються в аварійних режимах та працюють менше 500 годин на рік. У таких випадках суб'єкти господарювання, що експлуатують теплосилові установки, повинні вести облік кількості годин експлуатації цих установок.

3. Технологічні нормативи не поширюються на процеси спалювання та термічної переробки відходів окремо чи спільно з іншим паливом.

4. Технологічний норматив допустимого викиду забруднюючої речовини визначається як гранична масова концентрація забруднюючої речовини у сухих димових газах, приведена до нормальних умов (температура 0 град. С, тиск 101,32 кПа) та визначеного вмісту кисню (6% у разі спалювання твердого палива, 3% у разі спалювання газоподібного та рідкого палива, 15% у разі спалюванні газоподібного та рідкого палива в газових турбінах та стаціонарних двигунах). Він вимірюється в міліграмах забруднюючої речовини на кубічний метр відхідних газів (мг/куб. м).

5. Технологічні нормативи стосуються стаціонарних сталих режимів роботи устаткування і не поширюються на пусконаладжувальні, пускозупинні та перехідні режими і експлуатаційне обслуговування.

6. У разі спільного спалювання різних видів палива технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин на теплосиловій установці встановлюються за паливом з найгіршими екологічними показниками.

7. У разі, якщо відхідні гази від двох або кількох окремих теплосилових установок викидаються через загальну димову трубу, то:

комбінація, утворена такими установками, розглядається як єдина теплосилова установка, а їх номінальні теплові потужності сумуються з метою обчислення сукупної номінальної теплової потужності;

для визначення сукупної номінальної теплової потужності комбінації теплосилових установок не беруться до уваги окремі теплосилові установки номінальною тепловою потужністю менше 15 МВт;

технологічний норматив встановлюється окремо для кожної теплосилової установки залежно від стану технологічного обладнання, установок очистки газу та використовуваного палива з розрахунку на сумарну номінальну теплову потужність.

8. Терміни досягнення перспективних технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин для існуючих установок, які включені до НПСВ, встановлюються з урахуванням Додатку 3 до НПСВ.

II. Визначення, позначення і скорочення

1. Наведені в цих технологічних нормативах визначення вживаються у такому значенні:

Відхідні гази – газоподібні виділення, що містять тверді, рідкі або газоподібні викиди.

Витрата енергії палива – енергетичний еквівалент кількості спожитого палива за одиницю часу, який визначається як добуток витрати палива на нижчу теплоту згоряння на робочий стан палива.

Водогрійний котлоагрегат – теплосилова установка, в якій виробляється тепло для забезпечення гарячого водопостачання.

Установка очистки газу (далі – ГОУ) – комплекс споруд, призначений для відведення, транспортування та вловлювання з газопилового потоку, що відводиться від технологічного обладнання, наявних у ньому забруднюючих речовин.

Димова труба – вертикально розташований трубний пристрій для відведення продуктів спалювання палива в атмосферне повітря.

Ефективність установки десульфуризації – відношення кількості сірки, що не викидається у повітря теплосиловою установкою протягом певного періоду часу до кількості сірки, що міститься у паливі, на якому працюють потужності теплосилової установки та яке використовується на установці протягом того ж періоду часу. Ефективність сіркоочисної установки визначається як середньомісячне значення.

Існуюча установка – теплосилова установка, введення в експлуатацію якої відбулося до 01 січня 2018 року, або затвердження проектно-кошторисної документації ГОУ та початок будівництва якої відбулись до 01 січня 2018 року.

Модернізація (реконструкція) – перебудова введеної в експлуатацію в установленому порядку теплосилової установки, що передбачає зміну його геометричних розмірів та/або функціонального призначення, внаслідок чого відбувається зміна основних техніко-економічних показників (кількість продукції, потужність тощо), забезпечується удосконалення виробництва, підвищення його техніко-економічного рівня та якості продукції, що виготовляється, поліпшення умов експлуатації та якості послуг.

Модернізована установка – теплосилова установка, введена в експлуатацію на основі проектно-кошторисної документації на модернізацію (реконструкцію), затвердженої в установленому порядку після 01 січня 2018 року.

Нова установка – теплосилова установка, яка введена в експлуатацію на основі проектно-кошторисної документації на нове будівництво, затвердженої в установленому порядку після 01 січня 2018 року.

Номинальна теплова потужність – енергетичний вміст усіх видів палива, введених за одиницю часу в теплосилову установку для отримання встановленої вихідної потужності, – визначається як сума добутків нижчої робочої теплоти згоряння палив на витрати введених палив за одиницю часу і вимірюється у МВт.

Паровий котлоагрегат – теплосилова установка, в якій виробляється пара для енергетичних та технологічних потреб.

Сіркомісткий газ – газоподібне паливо, що містить сполуки сірки, в результаті спалювання якого в атмосферне повітря надходить діоксид сірки.

Теплосилова установка – стаціонарне технологічне устаткування, включаючи установку очистки газу (котлоагрегат, камера згоряння, газова турбіна, тощо), яке використовується з метою виробітку теплової та/або електричної енергії шляхом перетворення хімічної енергії палива у теплову енергію.

2. Наведені в цих технологічних нормативах скорочення вживаються у такому значенні:

Дозвіл – дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

ККД – коефіцієнт корисної дії.

НПСВ – Національний план скорочення викидів від великих спалювальних установок, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 796.

ЦКШ – циркулюючий киплячий шар.

III. Поточні технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин із існуючих установок

1. Поточні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки.

1) Масові концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки для існуючих установок під час спалювання твердого, рідкого та газоподібного палива не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.1 Додатка 1. З 01 січня 2028 року технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки для існуючих установок не повинні перевищувати значень, викладених у пункті 1 розділу V цих Технологічних нормативів.

2) Масові концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки для теплосилових установок, які включені до Додатку 2 до НПСВ, не повинні перевищувати граничнодопустимих викидів, затверджених у Дозволі станом на 31 грудня 2017 року.

У разі відсутності у Дозволі затверджених граничнодопустимих викидів, масові концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.2 Додатка 1.

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки, що наведені у таблиці 1.2 Додатка 1, дійсні до 31 грудня 2028 року. З 01 січня 2029 року вміст діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки не повинен перевищувати значень, викладених у пункті 1 розділу V цих Технологічних нормативів.

2. Поточні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту.

1) Масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту під час спалювання твердого, рідкого та газоподібного палива для існуючих установок не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.3 Додатка 1. З 01 січня 2028 року технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для існуючих установок не повинні перевищувати значень, викладених у пункті 2 розділу V цих Технологічних нормативів.

2) Масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для теплосилових установок, які включені до Додатку 2 до НПСВ, не повинні перевищувати граничнодопустимих викидів, затверджених у Дозволі станом на 31 грудня 2017 року.

У разі відсутності у Дозволі затверджених граничнодопустимих викидів, масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.4 Додатка 1.

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту, що наведені у таблиці 1.4 Додатка 1, дійсні до 31 грудня 2033 року. З 01 січня 2034 року вміст оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту не повинен перевищувати значень, викладених у пункті 2 розділу V цих Технологічних нормативів.

3. Поточні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом.

1) Масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом для існуючих установок під час спалювання твердого, рідкого та газоподібного палива не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.5 Додатка 1. З 01 січня 2028 року технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом для існуючих установок не повинен перевищувати значень, викладених у пункті 3 розділу V цих Технологічних нормативів.

2) Масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом для теплосилових установок, які включені до Додатку 2 до НПСВ, не повинні перевищувати граничнодопустимих викидів, затверджених у Дозволі станом на 31 грудня 2017 року.

У разі відсутності у Дозволі затверджених граничнодопустимих викидів, масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом не повинні перевищувати значень, викладених у таблиці 1.6 Додатка 1.

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, що наведені у таблиці 1.6 Додатка 1, дійсні до 31 грудня 2028 року. З 01 січня 2029 року вміст речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом не повинен перевищувати значень, викладених у пункті 3 розділу V цих Технологічних нормативів.

Для теплосилових установок, на яких після 01 січня 2018 року здійснюється будівництво установки очистки газу від речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом без модернізації (реконструкції) іншої частини теплосилової установки, до часу введення в експлуатацію установки десульфуризації вміст речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом у відхідних газах не повинен перевищувати значень, викладених у таблиці 1.5 Додатку 1. З 01 січня 2029 року для таких теплосилових установок вміст речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, у відхідних газах не повинен перевищувати значень, викладених у пункті 3 розділу V.

4. Поточні технологічні нормативи допустимих викидів оксиду вуглецю.

Масові концентрації оксиду вуглецю для існуючих установок не повинні перевищувати встановленого значення технологічного нормативу допустимого викиду оксиду вуглецю для котлоагрегатів на твердому, рідкому та газоподібному паливі – 250 мг/куб. м.

IV. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин із нових установок.

1. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки для нових установок.

1) Масові концентрації не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для нових установок, наведених у таблиці 2.1 Додатку 2 (за винятком газових турбін).

2) У разі спалювання твердого палива українських родовищ, коли вищезазначені технологічні нормативи не можуть бути додержані через характеристики палива, дозволяється:

для теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких не перевищує 300 МВт, досягнення ефективності установки десульфуризації відхідних газів не менше 93% за умови максимально допустимого рівня концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки у відхідних газах 300 мг/куб. м.;

для теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 300 МВт, досягнення ефективності установки десульфуризації відхідних газів не менше 97% за умови максимально допустимого рівня концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки у відхідних газах 400 мг/куб. м.

2. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для нових установок (за винятком газових турбін).

Масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів для нових установок, наведених у таблиці 2.2 Додатку 2.

3. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для нових газових турбін.

1) Масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту не повинні перевищувати встановленого значення технологічного нормативу допустимого викиду для нових газових турбін на рідкому та газоподібному паливі – 50 мг/куб. м.

2) Для газових турбін одиночного циклу, що мають електричний ККД η вище 35% за умови базового навантаження, технологічний норматив допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту встановлюється за формулою:

$$C_{\text{NO}_x} = 50 \times \eta / 35 \text{ (мг/куб. м)},$$

де C_{NO_x} – технологічний норматив допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту; η – електричний ККД газової турбіни у відсотках (за умови базового навантаження).

3. Технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для нових газових турбін, визначених в підпунктах 1) та 2) пункту 3 розділу IV цих Технологічних нормативів, застосовуються тільки при навантаженні вище 70 % від номінального.

4. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, для нових установок.

Масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для нових установок, наведених таблиці 2.3 Додатку 2.

5. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксиду вуглецю для нових установок.

1) Масові концентрації оксиду вуглецю не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для нових установок:

для котлоагрегату на твердому та рідкому паливі – 250 мг/куб. м;
 для котлоагрегату на газоподібному паливі – 100 мг/куб. м;
 для газової турбіни на рідкому та газоподібному паливі – 100 мг/куб. м.

2) Технологічні нормативи допустимих викидів оксиду вуглецю для газових турбін, визначені в підпункті 1) пункту 5 розділу IV цих Технологічних нормативів, застосовуються тільки при навантаженні вище 70 % від номінального.

V. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин для модернізованих установок.

1. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки для модернізованих установок.

1) Масові концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для модернізованих установок, наведених у таблиці 3.1 Додатку 3.

2) У разі спалювання твердого палива українських родовищ, коли вищезазначені технологічні нормативи не можуть бути додержані через характеристики палива, дозволяється максимально допустимий рівень концентрації діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки у відхідних газах 400 мг/куб. м для теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких:

не перевищує 100 МВт, а досягнення ефективності десульфуризації відхідних газів становить не менше 80%;

більше 100 МВт і не перевищує 300 МВт, а досягнення ефективності десульфуризації відхідних газів становить не менше 90%;

перевищує 300 МВт, а досягнення ефективності десульфуризації відхідних газів не становить менше 96%.

2. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту для модернізованих установок.

Масові концентрації оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів модернізованих установок, наведених у таблиці 3.2 Додатку 3.

3. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, для модернізованих установок.

Масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для модернізованих установок, наведених у таблиці 3.3 Додатку 3.

4. Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксиду вуглецю для модернізованих (реконструйованих) установок.

Масові концентрації оксиду вуглецю не повинні перевищувати встановлених значень технологічних нормативів допустимих викидів для модернізованих установок:

для котлоагрегату на твердому та рідкому паливі	– 250 мг/куб. м;
для котлоагрегату на газоподібному паливі	– 100 мг/куб. м.

VI. Теплосилові установки з обмеженим терміном роботи

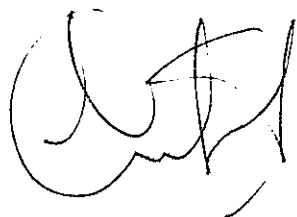
1. До теплосилових установок з обмеженим терміном роботи належать: установки, які включені до Додатку 4 до НПСВ;

газові турбіни, які включені до Додатку 4 до технологічних нормативів, які були введені в експлуатацію до 27 листопада 2002 року, та які у період з 01 січня 2018 року до 31 грудня 2033 року працюватимуть не більше 40000 годин, а після 01 січня 2034 року будуть демонтовані.

Масові концентрації забруднюючих речовин для теплосилових установок з обмеженим терміном роботи не повинні перевищувати граничнодопустимих викидів, встановлених у Дозволі станом на 31 грудня 2017 року.

2. Для теплосилових установок з обмеженим терміном роботи суб'єкт господарювання подає дані про кількість відпрацьованих і невикористаних годин роботи до закінчення терміну експлуатації установки центральному органу виконавчої влади, що відповідає за співробітництво з Енергетичним співтовариством, та дозвільному органу до 1 лютого року, наступного за звітним.

Директор Департаменту
екологічної безпеки та
дозвільно-ліцензійної діяльності

С.І. Лук'ячук

Додаток 1
до технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки

Таблиця 1.1

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо	$50 \leq P \leq 100$	2000
	$100 < P \leq 500$	2000-400 (лінійно зменшується)
	$500 < P$	400
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 300$	1700
	$300 < P \leq 500$	1700-400 (лінійно зменшується)
	$500 < P$	400
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	
Загальний випадок		35
Зріджений газ		5
Сіркомісткий газ		800

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки

Таблиця 1.2

Тип палива та котла	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо:	
Антрацит (А) та пісне вугілля (П):	
спалювання в ЦКШ	400
факельне спалювання:	
Антрацит (А)	3400
Пісне вугілля (П)	4500
Буре вугілля (Б)	5100
Кам'яне вугілля (Д, Г, Ж, К)	5100
Рідке паливо:	3100
Газоподібне паливо: загальний випадок	35
сіркомісткий газ	800

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту
(оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту

Таблиця 1.3

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде	$50 \leq P \leq 500$	600
	$500 < P$	200
Рідке	$50 \leq P \leq 500$	450
	$500 < P$	400
Газоподібне	$50 \leq P \leq 500$	300
	$500 < P$	200

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту
(оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту

Таблиця 1.4

Тип палива	Тип теплосилової установки, паропроductивність	Технологічний норматив, мг/куб. м
Антрацит (А) та пісне (П) вугілля	з рідким шлаковидаленням	1300
	з рідким шлаковидаленням, паропроductивність не менше 2650 т/год.	1800
	Котлоагрегат ЦКШ	400
Буре та кам'яне вугілля	З рідким шлаковидаленням	700
	З рідким шлаковидаленням та двох-ярусним розташуванням пальників, паропроductивність не менше 950 т/год	1300
	З рідким шлаковидаленням та одноярусним розташуванням пальників, паропроductивність не менше 950 т/год	1500
	З твердим шлаковидаленням	700
	З циклонною топкою	2000
	З рідким шлаковидаленням, що спроектовані на спалювання антрациту та пісного вугілля і переоснащені на спалювання кам'яного вугілля	1300
Рідке	Паровий котлоагрегат	500
	Водогрійний котлоагрегат	500
Газоподібне	Паровий котлоагрегат	500
	Водогрійний котлоагрегат	500

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом

Таблиця 1.5

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо	$P < 500$	100
	$500 \leq P$	50
Рідке паливо	$50 \leq P$	
вміст золи в паливі не більше 0,06%		50
вміст золи в паливі більше 0,06%		100
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	
загальний випадок		5
доменний газ		10
гази, що утворюються при виробництві сталі та використовуються як паливо		50

Поточні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом

Таблиця 1.6

Тип теплосилової установки	Тип пиловловлювача	Технологічний норматив, мг/куб. м
З рідким видаленням шлаку	Електрофільтр з довжиною електродів 12 м і більше	400
	Електрофільтр з довжиною електродів менше 12 м	1000
З твердим видаленням шлаку	Електрофільтр	1000
Для усіх типів	Мокрі золовловлювачі	1300
	Батарейні циклони	2000
Рідке паливо	Незалежно від ГОУ	
вміст золи в паливі не більше 0,06%		50
вміст золи в паливі більше 0,06%		100
Газоподібне паливо	Незалежно від ГОУ	
загальний випадок		5
доменний газ		50
гази, що утворюються при виробництві сталі та використовуються як паливо		50

Додаток 2
до технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки

Таблиця 2.1

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо		
Загальний випадок	$50 \leq P \leq 100$	400
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	150
		200 при спалюванні в ЦКШ чи киплячому шарі під тиском
Біомаса	$50 \leq P \leq 100$	200
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	150
Торф	$50 \leq P \leq 100$	300
	$100 < P \leq 300$	300
		250 при спалюванні в киплячому шарі
	$300 < P$	150
		200 при спалюванні в киплячому шарі
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 100$	350
	$100 < P \leq 300$	250
	$300 < P$	200
Газоподібне паливо		
Загальний випадок		35
Зріджений газ		5
Низькокалорійний коксовий газ	$50 \leq P$	400
Доменний газ		200

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту.

Таблиця 2.2

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо Загальний випадок	$50 \leq P \leq 100$	300
		400 при спалюванні пиловидного бурого вугілля
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	150
200 при спалюванні пиловидного бурого вугілля		
Біомаса та торф	$50 \leq P \leq 100$	250
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	150
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 100$	300
	$100 < P \leq 300$	150
	$300 < P$	100
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	100

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом

Таблиця 2.3

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо	$50 \leq P \leq 300$	20
Загальний випадок		
	$300 < P$	10
Біомаса, торф	$50 \leq P$	20
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 300$	20
	$300 < P$	10
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	30
Загальний випадок		
Доменний газ		
Гази, що утворюються під час виробництва сталі і використовуються як паливо		

Додаток 3
до технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки

Таблиця 3.1

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо		
Загальний випадок	$50 \leq P \leq 100$	400
	$100 < P \leq 300$	250
	$300 < P$	200
Біомаса	$50 \leq P \leq 100$	200
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	200
Торф	$50 \leq P \leq 100$	300
	$100 < P \leq 300$	300
	$300 < P$	200
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 100$	350
	$100 < P \leq 300$	250
	$300 < P$	200
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	
Загальний випадок		35
Зріджений газ		5
Низькокалорійний коксовий газ		400
Доменний газ		200

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів оксидів азоту
(оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту

Таблиця 3.2

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо		
Загальний випадок	$50 \leq P \leq 100$	300
		450 при спалюванні пиловидного бурого вугілля
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	200
Біомаса та торф	$50 \leq P \leq 100$	300
	$100 < P \leq 300$	250
	$300 < P$	200
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 100$	450
	$100 < P \leq 300$	200
	$300 < P$	150
Газоподібне паливо		
Природний газ		100
Газ з доменних печей, газ з коксових печей або газу із низькою теплотою згоряння після газифікації відходів очищення рідких продуктів	$50 \leq P$	200
Інші газу		200

Перспективні технологічні нормативи допустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом

Таблиця 3.3

Тип палива	Номінальна теплова потужність установки (P), МВт	Технологічний норматив, мг/куб. м
Тверде паливо		
Загальний випадок	$50 \leq P \leq 100$	30
	$100 < P \leq 300$	25
	$300 < P$	20
Біомаса, торф	$50 \leq P \leq 100$	30
	$100 < P \leq 300$	20
	$300 < P$	20
Рідке паливо	$50 \leq P \leq 100$	30
	$100 < P \leq 300$	25
	$300 < P$	20
Газоподібне паливо	$50 \leq P$	
Загальний випадок		5
Доменний газ		10
Гази, що утворюються під час виробництва сталі і використовуються як паливо		30

Додаток 4
до технологічних нормативів допустимих
викидів забруднюючих речовин із
теплових установок, номінальна теплова
потужність яких перевищує 50 МВт

Газові турбіни, які були введені в експлуатацію до 27 листопада 2002 року, та які у період з 01 січня 2018 року до 31 грудня 2033 року працюватимуть не більше 40000 годин, а після 01 січня 2034 року будуть демонтовані

№	Назва установки	Суб'єкт господарювання	Номінальна теплова потужність (МВт)	Рік закриття
1	Ромни-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2029
2	Ромни-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2033
3	Ромни-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2033
4	Гребінківська (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2024
5	Гребінківська (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2024
6	Гребінківська (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2025
7	Софіївка-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2033
8	Софіївка-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2033
9	Софіївка-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2033
10	Бар-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2027
11	Бар-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2032
12	Бар-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	70,0	2032
13	Ромни (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2024
14	Ромни (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2024
15	Ромни (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2024
16	Софіївка (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
17	Софіївка (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
18	Софіївка (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
19	Ставище (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
20	Ставище (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
21	Ставище (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
22	Іллінці (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
23	Іллінці (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
24	Іллінці (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
25	Гусятин-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
26	Гусятин-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
27	Гусятин-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
28	Богородчани-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
29	Богородчани-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
30	Богородчани-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
31	Воловець (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
32	Воловець (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033

№	Назва установки	Суб'єкт гоподарювання	Номінальна теплова потужність (МВт)	Рік закриття
33	Волвовець (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	89,0	2033
34	Луганськ	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
35	Б. Волиця (СПСГ)-2 (9)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
36	Б. Волиця (СПСГ)-2 (10)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
37	Б. Волиця (СПСГ)-2 (11)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
38	Б. Волиця (СПСГ)-2 (12)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
39	Б. Волиця (СПСГ)-2 (13)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
40	Б. Волиця (СПСГ)-2 (14)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2025
41	Б. Волиця (СПСГ)-3 (15)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
42	Б. Волиця (СПСГ)-3 (16)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
43	Б. Волиця (СПСГ)-3 (17)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
44	Б. Волиця (СПСГ)-3 (18)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
45	Б. Волиця (СПСГ)-3 (19)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2033
46	Б. Волиця (СПСГ)-5 (20)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2023
47	Б. Волиця (СПСГ)-5 (21)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2023
48	Б. Волиця (СПСГ)-5 (22)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2023
49	Б. Волиця (СПСГ)-5 (23)	ПАТ "Укртрансгаз"	58,0	2023
50	Ананьїв (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2023
51	Ананьїв (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2023
52	Ананьїв (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2023
53	Ананьїв (4)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2023
54	Гребінківська-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
55	Гребінківська-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
56	Гребінківська-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
57	Гребінківська-2 (4)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
58	Ставище-2 (1)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
59	Ставище-2 (2)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
60	Ставище-2 (3)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033
61	Ставище-2 (4)	ПАТ "Укртрансгаз"	54,0	2033

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541»

1. Обґрунтування необхідності прийняття наказу.

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541» розроблено на виконання пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733 та у зв'язку з схваленням Розпорядженням Кабінету Міністрів України №796 від 08.11.2017 Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок (далі – НПСВ).

Україною як членом Енергетичного співтовариства з 01.02.2011 прийнято зобов'язання дотримуватись положень Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та додатків до нього. Згідно з Додатком II до Договору всі великі спалювальні установки (далі – ВСУ) з 01.01.2018 мають відповідати вимогам Директиви 2001/80/ЄС про обмеження викидів деяких забруднюючих речовин в повітря від ВСУ. Технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, адаптовані до вимог директиви Директива 2001/80/ЄС та затверджені наказом Мінприроди від 22.10.2008 № 541 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.11.2008 за №1110/15801 (далі – Технологічні нормативи).

Термін часу, що залишився до введення в дію вимог Директиви 2001/80/ЄС, поточний стан обладнання існуючих ВСУ в Україні, кількість яких перевищує 220, значний обсяг робіт та обмежені фінансові ресурси операторів, що обслуговують ВСУ, не дозволяють Україні вчасно виконати вимоги Директиви 2001/80/ЄС. Через недотримання вимог національного законодавства переважна більшість ВСУ має бути виведена з експлуатації, що призведе до зменшення наявних потужностей в національній енергетичній системі та зниження виробітку електричної і теплової енергії.

Директивою 2010/75/ЄС про промислові викиди (інтегроване запобігання та контроль забруднення) (далі – Директива 2010/75/ЄС), що прийнята на зміну Директиви 2001/80/ЄС, внесено принципові зміни до європейського законодавства. Одна з найбільш важливих змін полягає у встановленні більш жорстких допустимих граничних значень викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки, оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту, та речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом для ВСУ.

Гнучким механізмом впровадження положень Директив 2010/75/ЄС та 2001/80/ЄС є розроблення НПСВ.

Строк дії схваленого НПСВ до 31.12.2033 розповсюджується на реалізацію заходів зі скорочення викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту через значну складність і вартість їх впровадження. Для викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки та речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, встановлено строк дії НПСВ 31.12.2028. Продовження строків впровадження вимог Директиви 2010/75/ЄС для України узгоджено в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та обумовлено необхідністю забезпечення збалансованості енергетичної мережі України і пояснюється високими витратами на впровадження заходів зі скорочення викидів забруднюючих речовин.

У проект Технологічних нормативів внесено зміни з урахуванням схваленого НПСВ та вимог Директиви 2010/75/ЄС.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою розробленого проекту наказу є встановлення гранично допустимих нормативів викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт з метою попередження збільшення забруднення атмосферного повітря, забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності.

Нова редакція технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, розроблена з урахуванням схваленого НПСВ та вимог Директиви 2010/75/ЄС. Досягнення технологічних нормативів допустимих викидів відбудеться шляхом впровадження суб'єктами господарювання найкращих доступних технологій.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року № 1780 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел».

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733 «Про затвердження Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847 «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 року № 371, яким схвалено плани імплементації деяких актів законодавства ЄС, зокрема, план імплементації Директиви 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та

Ради від 24 листопада 2010 року про промислові викиди (комплексне запобігання і контроль забруднення) (переглянута);

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 796 «Про Національний план скорочення викидів від великих спалювальних установок»;

Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт» №541 від 22 жовтня 2008 року.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади, зокрема з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Антимонопольним комітетом України, Державною регуляторною службою України та державної реєстрації у Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

Проект наказу не містить чинників, що можуть стати основою для корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

З метою забезпечення громадського обговорення проект наказу розміщений на офіційному веб-сайті Міністерства екології та природних ресурсів України (www.menr.gov.ua) для прийняття пропозицій та зауважень.

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект нормативно-правового акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект акта не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект є регуляторним актом.

Сфери впливу	Вигоди	Витрати
Інтереси держави	Зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, покращення екологічного стану у відповідних регіонах держави шляхом досягнення перспективних технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин від великих спалювальних установок, що відповідають вимогам екологічного законодавства Європейського Союзу.	Впровадження заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на підприємстві за рахунок власних коштів підприємств та передбаченими законодавством фінансовими механізмами.
Інтереси суб'єктів господарювання	Впровадження найкращих доступних технологій забезпечить зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що в свою чергу зменшить суму сплати екологічного податку.	Впровадження заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на підприємстві за рахунок власних коштів підприємств та передбаченими законодавством фінансовими механізмами.
Інтереси громадян	Покращення якості атмосферного повітря, забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності.	Відсутні.

10¹. Вплив реалізації акту на ринок праці

У проекті акту відсутні положення, що впливають на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття нової редакції Технологічних нормативів забезпечить вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони атмосферного повітря в частині впровадження найкращих доступних технологій, забезпечить виконання Україною міжнародних зобов'язань у рамках положень Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, що дасть змогу оздоровити повітряний басейн, особливо у містах з підвищеними рівнями забруднення, поліпшити умови праці робітників на підприємствах теплової енергетики та виробляти конкурентоспроможну на світовому ринку продукцію.

Міністр екології та
природних ресурсів України
_____ 2017 року

 О.М. СЕМЕРАК

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541»

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541» (далі – проект наказу) розроблений на виконання пункту 8 Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року № 1780 та пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733.

Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541» розроблено на виконання пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733-р та у зв'язку з схваленням Розпорядженням Кабінету Міністрів України №796-р від 08.11.2017 Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок (далі – НПСВ).

Україною як членом Енергетичного співтовариства з 01.02.2011 прийнято зобов'язання дотримуватись положень Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та додатків до нього. Згідно з Додатком II до Договору всі великі спалювальні установки (далі – ВСУ) з 01.01.2018 мають відповідати вимогам Директиви 2001/80/ЄС про обмеження викидів деяких забруднюючих речовин в повітря від ВСУ. Технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, адаптовані до вимог директиви Директива 2001/80/ЄС та затверджені наказом Мінприроди від 22.10.2008 № 541 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.11.2008 за №1110/15801 (далі – Технологічні нормативи).

Термін часу, що залишився до введення в дію вимог Директиви 2001/80/ЄС, поточний стан обладнання існуючих ВСУ в Україні, кількість яких перевищує 220, значний обсяг робіт та обмежені фінансові ресурси операторів, що обслуговують ВСУ, не дозволяють Україні вчасно виконати вимоги Директиви 2001/80/ЄС. Через недотримання вимог національного законодавства переважна більшість ВСУ має бути виведена з експлуатації, що призведе до зменшення наявних потужностей в національній енергетичній системі та зниження виробітку електричної і теплової енергії.

Директивою 2010/75/ЄС про промислові викиди (інтегроване залобігання та контроль забруднення) (далі – Директива 2010/75/ЄС), що прийнята на зміну Директиви 2001/80/ЄС, внесено принципіві зміни до європейського законодавства. Одна з найбільш важливих змін полягає у встановленні більш жорстких допустимих граничних значень викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки, оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту, та речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом для ВСУ.

Гнучким механізмом впровадження положень Директив 2010/75/ЄС та 2001/80/ЄС є розроблення НПСВ.

Строк дії схваленого НПСВ до 31.12.2033 розповсюджується на реалізацію заходів зі скорочення викидів оксидів азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту через значну складність і вартість їх впровадження. Для викидів діоксиду сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки та речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, встановлено строк дії НПСВ 31.12.2028. Продовження строків впровадження вимог Директиви 2010/75/ЄС для України узгоджено в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та обумовлено необхідністю забезпечення збалансованості енергетичної мережі України і пояснюється високими витратами на впровадження заходів зі скорочення викидів забруднюючих речовин.

У проект Технологічних нормативів внесено зміни з урахуванням схваленого НПСВ та вимог Директиви 2010/75/ЄС.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття акта, не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

У сучасному законодавстві відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання.

Метою розробленого проекту наказу є встановлення гранично допустимих нормативів викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт з метою попередження збільшення забруднення атмосферного повітря, забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності.

Нова редакція технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, розроблена з урахуванням схваленого НПСВ та вимог Директиви 2010/75/ЄС. Досягнення технологічних нормативів

допустимих викидів відбудеться шляхом впровадження суб'єктами господарювання найкращих доступних технологій.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Розробка проекту відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми у цілому та принципам державної регуляторної політики.

Затвердження цього регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей, починаючи з дня набрання ним чинності.

Існує два альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Така ситуація буде супроводжуватися зменшенням обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, покращенням якості атмосферного повітря шляхом впровадження найкращих доступних технологій та досягненням перспективних технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин від великих спалювальних установок, що відповідають вимогам екологічного законодавства Європейського Союзу.
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Така ситуація призведе до економічно небезпечної кризи у вітчизняній тепловій енергетиці та загрожуватиме енергетичній безпеці держави. Підприємства будуть сплачувати штрафи за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а не вкладати кошти на впровадження природоохоронні заходи.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Прийняття акту забезпечить вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони атмосферного повітря в частині впровадження найкращих доступних технологій, забезпечить виконання Україною міжнародних зобов'язань у рамках положень Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, що дасть змогу оздоровити повітряний басейн,	Впровадження заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на підприємстві за рахунок власних коштів підприємств та передбаченими законодавством фінансовими механізмами.

	особливо у містах з підвищеними рівнями забруднення, поліпшити умови праці робітників на підприємствах теплової енергетики та виробляти конкурентоспроможну на світовому ринку продукцію.	
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Відсутні, оскільки проблема залишиться невирішеною	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Покращення якості атмосферного повітря, забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності.	Відсутні
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	223	-	-	-	223
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100%	0%	0%	0%	100 %

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	До моменту введення в дію найкращих доступних технологій суб'єкти господарювання зможуть експлуатувати існуюче обладнання, що забезпечить стабільність теплової енергетики. Підприємства, що впроваджують найкращі технології, одержують зиск через економію ресурсів і енергії, а також зменшення обсягів сплати екологічного	Впровадження заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на підприємстві за рахунок власних коштів підприємств та передбаченими законодавством фінансовими механізмами.

	податку за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Підприємства будуть сплачувати штрафи за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу

Сумарні витрати за альтернативами	Суми витрат, грн.
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Питомі витрати на повне очищення відхідних газів розраховуються для кожної установки окремо і становлять 20-125 \$/кВт номінальної теплової потужності (в залежності від характеристики використаного палива). Для вугільного котла номінальною тепловою потужністю 840 МВт капітальні витрати становитимуть близько 2,75 млрд. грн.
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Витрати на сплату штрафів за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для кожного підприємства розраховуються індивідуально і будуть у багато разів вище за плату за викиди.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	4	Проблеми більше існувати не будуть
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	1	Проблеми продовжують існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Вирішення проблем	Питомі витрати на повне очищення відхідних газів розраховуються для кожної установки окремо і становлять 20-125 \$/кВт номінальної теплової потужності (в залежності від характеристики використаного палива). Для вугільного котла номінальною тепловою потужністю 840 МВт капітальні витрати становитимуть близько 2,75 млрд. грн.	Така ситуація буде супроводжуватися будівництвом нового устаткування, що відповідатиме рівню найкращих доступних технологій замість застарілого устаткування. Встановлення сприятливого інвестиційного клімату держави
Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Немає	Витрати на сплату штрафів за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для кожного підприємства розраховуються індивідуально і будуть у багато разів вище за плату за викиди.	Така ситуація буде супроводжуватися порушенням вимог природоохоронного законодавства, підприємства будуть сплачувати штрафи за наднормативні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: забезпечення регулювання із внесенням змін	Забезпечить повною мірою поставлену мету: впровадження сучасних європейських екологічних вимог, що відповідає міжнародним зобов'язанням держави. Попереджає виникнення економічно небезпечної ситуації для вітчизняної теплової енергетики.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

Альтернатива 2: забезпечення регулювання без внесенням змін	Неприйняття нової редакції наказу не вирішує проблеми. Ставить під загрозу енергетичну безпеку країни.	Не забезпечить інвестиційних надходжень у вітчизняну енергетику.
---	---	--

Негативних результатів від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту наказу, а саме затвердження технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із теплосилових установок, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, забезпечить екологічну безпеку громадян і навколишнього природного середовища, призведе до оздоровлення повітря населених пунктів з урахуванням екологічних, економічних і соціальних інтересів суспільства. Кінцевою метою проекту наказу є практична реалізація положень Директиви 2010/75/ЄС, що відповідає інтересам громадян України та міжнародним зобов'язанням держави.

Дотримання встановлених Технологічних нормативів дасть можливість підприємствам реалізувати продукцію, як таку, що не завдає великої шкоди довкіллю, на світових ринках.

Органи місцевого самоврядування будуть використовувати технологічні нормативи допустимого викиду забруднюючих речовин у разі затвердження Програм оздоровлення атмосферного повітря та здійснення заходів щодо зменшення забруднення атмосферного повітря.

Технологічні нормативи допустимого викиду забруднюючих речовин обов'язково підлягають контролю. Передбачається державний контроль, який здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та його територіальними органами; виробничий контроль, що здійснюється підприємствами, установами, організаціями, та громадський контроль, що здійснюється громадськими інспекторами.

Планується здійснення безперервного моніторингу (контролю) та періодичного контролю викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря на підприємствах. Підприємство повинно планувати здійснення безперервного контролю на основних джерелах викиду.

Інформацію про проведення безперервного та періодичного контролю стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин підприємство фіксує в журналах первинного обліку. Дана інформація повинна передаватися до органів контролю і бути доступною для громадськості.

Для впровадження цього акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1. Забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному веб-сайті

Міністерства екології та природних ресурсів України.

2. Здійснити погодження проекту регуляторного акта заінтересованими центральними органами виконавчої влади та подати його на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевого бюджетів.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, фізичні особи не будуть нести додаткові витрати. Суб'єкти господарювання будуть здійснювати впровадження найкращих доступних технологій, за рахунок власних коштів підприємств та передбаченими законодавством фінансовими механізмами.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акту пропонується не обмежувати. Міністерства екології та природних ресурсів України здійснює не рідше ніж один раз на 10 років перегляд Технологічних нормативів відповідно до пункту 9 Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показником результативності регуляторного акта, є додержання суб'єктами господарювання встановлених у дозволі на викиди граничнодопустимих викидів на рівні Технологічних нормативів.

Дія акта поширюється на підприємства, установи, організації, громадян-підприємців, які мають теплосилові установки, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт, а також на підприємства, що проектуються, будуються або модернізуються.

Технологічні нормативи були розміщені на Інтернет-сайті Міністерства екології та природних ресурсів України. На нарадах та семінарах Технологічні нормативи були обговорені з зацікавленими міністерствами, відомствами, органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями. Технологічні нормативи знайшли підтримку у більшості підприємств, оскільки вони прозорі, наближені до практичної діяльності підприємства, підлягають контролю.

Перелік прийнятих Технологічних нормативів публікується в друкованих виданнях.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися базовим, повторним та періодичним відстеженням.

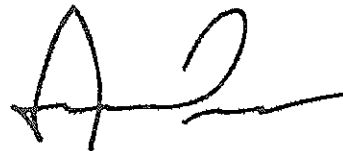
Базове відстеження результативності акту здійснюватиметься після його підписання до набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження результативності акту здійснюється на стадії підготовки документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами; на стадії видачі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій; під час проведення налагоджувальних робіт на обладнанні, що споживає паливо і здійснюється один раз на два роки.

Періодичне відстеження має здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження

Відстеження результативності зазначеного вище регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до Мінприроди.

**Міністр екології та
природних ресурсів України**

 Остап СЕМЕРАК

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення проекту наказу Міністерства екології
та природних ресурсів України
«Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541»

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Мінприроди від 22 жовтня 2008 року №541» розроблений з метою вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони атмосферного повітря в частині впровадження найкращих доступних технологій, що, в свою чергу, дасть змогу оздоровити повітряний басейн, особливо у містах з підвищеними рівнями забруднення.

Назва органу виконавчої влади, що розробляв регуляторний акт
Міністерство екології та природних ресурсів України.

Назва структурного підрозділу, що розробляв регуляторний акт,
адреса і телефони

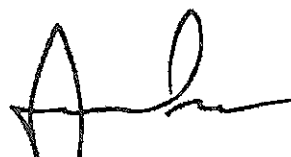
Департамент екологічної безпеки та дозвільно-ліцензійної діяльності
Міністерства екології та природних ресурсів України, тел. (044) 206-31-30.

Зазначений проект наказу та аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінприроди <https://menr.gov.ua>.

Строк прийняття зауважень та пропозицій до зазначеного нормативного акта від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань становить один місяць з дня оприлюднення.

Зауваження та пропозиції надаються на офіційний веб-сайт або адресу Мінприроди: вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел. (044)206-31-00; (044)206-31-30, факс: (044)206-31-07; e-mail: secretar@menr.gov.ua.

Міністр екології та
природних ресурсів України
_____ 2017 р.

Остап СЕМЕРАК

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.12.2017

Київ

№ 490

Про зміни до Плану діяльності
Мінприроди з підготовки проектів
регуляторних актів на 2017 рік

На виконання вимог, встановлених статтею 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», щодо забезпечення планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторними органами

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Плану діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 15 грудня 2016 р. № 518, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра екології та природних ресурсів України Вакараша В.М.

Міністр

Остап СЕМЕРАК

Додаток до наказу Міністрів
від 22.12.17 № 490

ЗМІНИ ДО ПЛАНУ
діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік

№ по порядку	Назва проекту регуляторного акту	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акту	Центральні органи виконавчої влади та структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
1	2	3	4	5
	<p>Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністрів від 22 жовтня 2008 року № 541» розроблено відповідно до пункту 8 Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року № 1780, та пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733</p>	<p>Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністрів від 22 жовтня 2008 року № 541» розроблено відповідно до пункту 8 Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року № 1780, та пункту 32 Плану заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733</p>	<p>Департамент екологічної безпеки та дозвільно-ліцензійної діяльності</p>	<p>IV квартал 2017 року</p>

Директор Департаменту екологічної безпеки та
дозвільно-ліцензійної діяльності

С.І. Лук'яничук

